voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 21 januari 2025

Onderwerp	Uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt 2025-2028
Versienummer	1.3
Portefeuillehouder	Paul Guldemond

Samenvatting
Met deze raadsbrief informeren wij u over de vaststelling van de uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt 2025-2028 en de stappen die wij ondernemen om de hierin geformuleerde doelstellingen te realiseren. Deze agenda is een concrete uitwerking van de door uw raad in juli 2024 vastgestelde visie op Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid voor vier jaar. In het raadsbesluit d.d. 15 juli 2024 heeft u met deze vaststelling de keuze gemaakt om;

- Een focus aan te brengen op werk en de doelgroep van de visie vast te stellen op inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt;
- Bij het vormgeven van deze visie uit te gaan van het meerjarige financiële kader voor arbeidsparticipatie en arbeidsmarktbeleid zoals opgenomen in de begroting 2024 en de Perspectiefnota 2025-2028;
- De visie te richten op (curatieve) instrumenten en preventie vorm te geven via de regionale instrumenten en samenwerkingspartners binnen de arbeidsmarktregio en de Regio Zwolle.

De uitvoeringsagenda richt zich op drie kernthema's: Inwoners in beeld, Inclusieve arbeidsmarkt en Ketenoptimalisatie en bevat doelstellingen om voortgang en resultaten meetbaar te maken.

Bijlagen **Uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt 2025-2028**

Openbaarheid

☒ Openbaar

☐

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- Uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt 2025-2028

Datum 21 januari 2025

Inleiding
De uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt 2025-2028 is ontwikkeld om invulling te geven aan de in juli 2024 vastgestelde visie op Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid. Primair richt deze visie zich op inwoners in de trede 4 t/m 6 van de Participatieladder, waarbij onze inzet is om deze inwoners op korte termijn toe te leiden naar (duurzaam) betaald werk.

De aanleiding voor deze visie en de uitvoeringsagenda ligt in de uitdaging om onze arbeidsparticipatieketen effectiever te laten functioneren. We geloven sterk dat door het optimaliseren van de ketensamenwerking we onze inwoners beter kunnen begeleiden naar een passende plek op de arbeidsmarkt. Hiermee bieden we hen niet alleen duurzame werkgelegenheid, maar ook een waardevolle en stabiele positie binnen de samenleving. De agenda speelt in op deze uitdagingen door niet alleen curatief, maar ook preventief te werk te gaan. Dit betekent dat we niet alleen inwoners begeleiden die al afhankelijk zijn van de Participatiewet, maar ook proberen te voorkomen dat mensen in een uitkeringssituatie terechtkomen. Deze uitvoeringsagenda vormt een nadere concretisering van de ambities zoals uiteengezet in de Visie Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid, vastgesteld in juli 2024.

Het inwonersperspectief is een belangrijk uitgangspunt in onze werkwijze. Onze ambitie is om inwoners niet alleen te begeleiden richting werk, maar hen ook handvatten te bieden om een stabiel en duurzaam bestaan op te bouwen. Dit vraagt om maatwerk, waarbij we oog hebben voor specifieke behoeften en omstandigheden. Inwoners die vallen binnen trede 4 t/m 6 van de participatieladder worden gericht ondersteund.

Draagvlak in de keten
De uitvoeringsagenda is tot stand gekomen in samenwerking met ketenpartners; Tiem, Inkomensondersteuning, het Sociaal Wijkteam, beleidsterreinen economie en onderwijs, Regio Zwolle en het Doorstroompunt. Deze samenwerking is essentieel om een geïntegreerde aanpak te realiseren en barrières tussen schakels in de keten weg te nemen. De kracht van de keten ligt in het delen van kennis, het versterken van elkaars expertise en het gezamenlijk oppakken van uitdagingen. Door afspraken te maken, elkaars verantwoordelijkheden te respecteren en op elkaar vertrouwen, willen we een efficiëntere en effectievere arbeidsparticipatieketen realiseren.

Met deze uitvoeringsagenda willen we inwoners in beeld krijgen en helpen, werkgevers ondersteunen en de samenwerking in de keten versterken, zodat we gezamenlijk bijdragen aan een inclusieve en duurzame arbeidsmarkt.

Kader
De uitvoeringsagenda is gebaseerd op de volgende beleidsstukken en kaders:
- Visie Arbeidsparticipatie- en Arbeidsmarktbeleid (vastgesteld juli 2024)
- Koers Sociaal Domein 2024-2030
- De Participatiewet
- Perspectiefnota 2025 -2028

Kernboodschap
Met deze raadsbrief informeren wij u over de voortgang van de door uw raad eerder vastgestelde visie op Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid en de uitwerking op de middelen die beschikbaar zijn gesteld in de Perspectiefnota. Wij brengen u op de hoogte van de ontwikkelingen rondom de uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt 2025-2028 en de acties en planning die wij de komende periode zullen uitvoeren om de daarin geformuleerde doelstellingen te realiseren. We willen u meenemen in de beweging die we als arbeidsparticipatieketen nastreven. Deze beweging richt zich op het versterken van de samenwerking binnen de arbeidsparticipatieketen, met als doel onze inwoners duurzaam te begeleiden naar volwaardige participatie op de arbeidsmarkt en daarmee in de samenleving.

Datum 21 januari 2025

Toelichting
De uitvoeringsagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid 2025 – 2028 is een uitwerking van de vastgestelde visie Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid. Het is een nadere concretisering van de reeds beschreven ambities in deze visie. De uitvoeringsagenda biedt de arbeidsparticipatieketen een duidelijke richting en meetbare doelen, waarmee de effectiviteit van ons beleid op Arbeidsparticipatie beter kan worden gemeten en bijgestuurd. De geformuleerde doelstellingen zijn;

1. In aanvulling op onze reguliere uitstroom stromen er vanaf 2025 inwoners uit naar werk op of boven het landelijk gemiddelde[1].

2. Vanaf 2026 nemen alle inwoners die vallen onder trede 4 van de participatieladder, die in beeld zijn, deel aan een arbeidsparticipatietraject om binnen 2 jaar uit te stromen naar werk.

3. In 2029 is de helft van ons Participatiewet bestand in beeld inclusief de positie op de arbeidsmarkt en welke ondersteuning nodig is.

4. In 2029 heeft de gemeente Zwolle (als werkgever) minimaal voldaan aan de wettelijke verplichting met betrekking tot het plaatsen van inwoners uit het doelgroepenregister. Daarnaast streeft de gemeente ernaar om tegen die tijd meer plaatsingen te realiseren dan het wettelijk vereiste aantal[2].

5. Vóór 2026 hebben SWT, Inkomensondersteuning en Tiem opdrachten geformuleerd waarin de afspraken over hun rol in de keten en de bijdrage aan de in- en uitstroom zijn opgenomen.

6. In 2029 bedienen SWT, Inkomensondersteuning en Tiem uitsluitend inwoners die daadwerkelijk voor hun ondersteuning in aanmerking komen. Er is een duidelijke uitspraak gedaan over de inwoners die niet tot hun doelgroep behoren.

Om deze doelen te realiseren, zijn acties uitgewerkt die voortkomen uit meerdere analyses en gesprekken met betrokken partijen. Deze acties zijn gegroepeerd rond drie hoofdthema's: Inwoners in beeld, Inclusieve arbeidsmarkt, en Ketenoptimalisatie. Deze clustering zorgt voor een duidelijke focus op de belangrijkste onderdelen van het beleid en maakt het mogelijk om te bepalen welke acties bijdragen aan welke doelstellingen. Elk thema omvat specifieke acties die zijn gekoppeld aan de doelstellingen en realisatiedata. Door deze indeling wordt de samenhang tussen doelen en acties versterkt en ontstaat een logisch uitvoeringskader. De clustering ziet er als volgt uit;

1. Inwoners in beeld
Dit thema richt zich op het verkrijgen van een gedetailleerd inzicht in de behoeften en mogelijkheden van inwoners, zodat ondersteuning doelgericht en effectief kan worden ingezet. Acties binnen dit thema zijn o.a.:
- Bestandsanalyse: Het uitvoeren van een nulmeting en gedetailleerde analyses van het Participatiewetbestand om inwonersprofielen en ondersteuningsbehoeften inzichtelijk te maken.
- Verbetering van intakeprocessen: een brede intake inrichten waarbij focus op werk aan de voorkant wordt en het integreren van aandacht voor basisvaardigheden.
- Datagedreven werken: Het ontwikkelen van een IV-oplossing die inzicht biedt in managementinformatie en bewegingen binnen de keten.

2. Inclusieve arbeidsmarkt
Binnen dit thema wordt ingezet op het creëren van gelijke kansen voor alle inwoners. Acties zijn o.a.:

[1] Het landelijke gemiddelde is het gemiddelde conform de jaarlijkse Divosa benchmark

[2] Rijksdoelstelling voor 2024 is 46 banen van 25,5 uur. Gemeente Zwolle heeft 33,3 gerealiseerd

- Gerichte werkgeversbenadering: Naast het regionale accounthouderschap willen we het lokaal accounthouderschap versterken en intensievere samenwerking met werkgevers aan te gaan om meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen.
- Instrumentenontwikkeling: Implementeren en evalueren van ondersteuningsinstrumenten.
- Regionale afstemming: Beter aansluiten bij regionale pilots en samenwerkingsinitiatieven.

In de Strategische Onderwijsagenda 2022 – 2026 is ook de versterking van de verbinding economie, onderwijs en arbeidsmarkt opgenomen. Daarnaast biedt ook de (nieuwe) Wet van School naar Duurzaam Werk aanknopingspunten om de aansluiting onderwijs, doorstroompunten en arbeidsmarkt te verbeteren. Dit bereiden we in de regio voor en rollen we lokaal uit.

3. Ketenoptimalisatie
Dit thema richt zich op het stroomlijnen van processen en het versterken van samenwerking binnen de arbeidsparticipatieketen. Acties zijn o.a.:

- Prestatieafspraken met ketenpartners: Formuleren van opdrachten en prestatieafspraken waarin de rol van SWT, Inkomensondersteuning en Tiem helder is beschreven.
- Procesoptimalisatie: Stroomlijnen van werkprocessen en overlegstructuren om efficiëntie te vergroten.
- Leren in de keten: het inbedden van mogelijkheden om innovatie en leren in de keten te stimuleren.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
De uitvoeringsagenda is tot stand gekomen in samenwerking met ketenpartners. De intensieve betrokkenheid van deze partijen draagt bij aan een breed draagvlak. Ook kunnen de acties die in de uitvoeringsagenda staan alleen maar worden uitgevoerd dankzij de inzet van en samenwerking met de vele betrokken ketenpartners.
De visie op Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarktbeleid is ter advisering voorgelegd aan de Participatieraad Zwolle. De uitvoeringsagenda is besproken met de werkgroep Participatie van de Participatieraad. De participatieraad reageerde positief op de doelstellingen en de bijhorende acties. De Participatieraad wenst de Uitvoeringagenda Arbeidsparticipatie en Arbeidsmarkt te ontvangen na vaststelling college.

Communicatie
Er wordt een separaat communicatieplan opgesteld om ketenpartners, werkgevers, collega's en inwoners te informeren en te betrekken bij de uitvoering. Dit plan richt zich op bewustwording, zichtbaarheid, leren en participatie bij de uitvoering van acties en pilots. Ter aanvulling op de uitvoeringsagenda hebben we een infographic ontwikkeld die de beoogde beweging illustreert die noodzakelijk is om onze doelstellingen te realiseren. De infographic is eenvoudig te interpreteren en geeft een overzichtelijk beeld van de kernpunten van deze beweging.

Financiën
De financiële middelen die beschikbaar zijn om deze uitvoeringsagenda te bekostigen, vloeien voort uit de PPN. Voor de periode 2025-2028 is een jaarlijks structureel budget van €500.000 beschikbaar, aangevuld met incidentele middelen die oplopen tot €1,3 miljoen in 2026 om daarna af te lopen. Dit budget wordt flexibel ingezet om de doelen te realiseren en waar nodig bij te sturen.

Risico's
Het succes van deze uitvoeringsagenda is mede afhankelijk van factoren die buiten de directe invloed van de organisatie liggen, zoals het aantal aanvragen Participatiewet, economische en maatschappelijke ontwikkelingen, en veranderende regelgeving.
Hoewel de acties zorgvuldig zijn geselecteerd en afgestemd op de doelstellingen, bestaat het risico dat sommige acties niet de beoogde impact realiseren. Dit kan betekenen dat bijsturing noodzakelijk is of dat de doelen heroverwogen moeten worden.
Daarnaast kan bij de uitvoering blijken dat de ingezette middelen niet toereikend zijn om de gewenste impact te behalen. In dat geval kan het noodzakelijk zijn om extra middelen aan te vragen of de prioriteiten binnen de uitvoeringsagenda bij te stellen.

Datum 21 januari 2025

In ketensamenwerking is er sprake van wederzijdse afhankelijkheid; een verstoring in één schakel kan directe gevolgen hebben voor de gehele keten. Dit benadrukt het risico dat het succes van gezamenlijke acties afhankelijk is van het functioneren van alle afzonderlijke schakels. Het is daarom cruciaal dat elke schakel optimaal presteert om de continuïteit en effectiviteit van de keten te waarborgen.

Een bijkomend risico binnen deze agenda is dat we hoge verwachtingen hebben van diverse schakels in de keten en van verschillende afdelingen binnen en buiten onze gemeente. Deze verwachtingen worden gesteld terwijl andere beleidsterreinen eveneens hoge eisen stellen, de werkdruk aanzienlijk is en er nieuwe wetgevingen geïmplementeerd moeten worden. Het bevorderen van ketensamenwerking en het realiseren van de beoogde resultaten vergt een langdurige inspanning, en prioriteitenstelling hetgeen we met deze benoeming willen benadrukken.
Een laatste risico is te benoemen op de realisatie van de taakstelling op het BUIG budget. Het BUIG budget dat de gemeente Zwolle ontvangt is deels afhankelijk van een objectief kansmodel vanuit het Rijk. Hier hebben we geen invloed op, en kan wel wat betekenen voor de hoogte van het budget wat we ontvangen.

Vervolg
Na de vaststelling van de uitvoeringsagenda zullen concrete opdrachten worden verstrekt aan de verschillende trekkers binnen de keten. Zij krijgen de verantwoordelijkheid om per actie een plan van aanpak op te stellen, waarin een duidelijke tijdsplanning wordt opgenomen en de wijze van monitoring wordt vastgelegd.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

waarnemend secretaris, Frank Wijnandts